

08/05/2023

Δεύτερη συνάντηση της 18ης Ολομελείας της Διεθνούς Μικτής Επιτροπής για τον Θεολογικό Διάλογο Ορθοδόξων και Λουθηρανών

[Πατριαρχία](#) / [Οικουμενικό Πατριαρχείο](#)

Στη Βιττεμβέργη της Γερμανίας πραγματοποιήθηκε το διάστημα 29 Απριλίου με 6 Μαΐου 2023 η δεύτερη συνάντηση της 18ης Ολομελείας της Διεθνούς Μικτής Επιτροπής επί του Θεολογικού Διαλόγου μεταξύ Ορθοδόξου Εκκλησίας και Παγκοσμίου Λουθηρανικής Ομοσπονδίας.

Αναλυτικά το ανακοινωθέν:

Ἡ δευτέρα Συνάντησις τῆς 18ης Ὁλομελείας τῆς Διεθνoῦς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί

τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξύ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί τῆς Παγκοσμίου Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας ἐπραγματοποιήθη μεταξύ 29ης Ἀπριλίου καί 6ης Μαΐου 2023 ἐν Βιττεμβέργῃ Γερμανίας. Ἡ Συνάντησις ἐφιλοξενήθη ὑπό τῆς Παγκοσμίου Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας καί τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας ἐν Κεντρικῇ Γερμανίᾳ. Αἱ ἐργασίαι αὐτῆς ἐπραγματοποιήθησαν εἰς τό «Colleg Wittenberg» εἰς τήν πόλιν τοῦ Μαρτίνου Λουθήρου καί τοῦ Φιλίππου Μελάγχθωνος.

Εἰς τήν Συνάντησιν ἦσαν συμπροεδρεύοντες οἱ Σεβ. Μητροπολίτης Κρήνης καθ. κ. Κύριλλος (Οἰκ. Πατριαρχεῖον) ἐκ μέρους τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί ὁ Ἐπίσκοπος Dr. Johann Schneider (Εὐαγγελική Ἐκκλησία ἐν Κεντρ. Γερμανίᾳ) ἐκ μέρους τῆς Παγκοσμίου Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας. Τήν Ὀλομέλειαν ἀπησχόλησεν ἡ θεματική «Τό Ἅγιον Πνεῦμα, Ἐκκλησία καί Κόσμος: Δημιουργία, Ἄνθρωπος καί Σωτηρία», ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς μελλούσης ἐπετείου τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐν Νικαίᾳ, τό ἔτος 2025.

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἐξεπροσωπήθη ὑπό τῶν: Σεβ. Μητρ. Κρήνης καθ. κ. Κυρίλλου (Οἰκ. Πατριαρχεῖον), Πανοσιολ. Διακόνου Οἰκουμενίου Ἀμανατίδου, Κωδικογράφου τῆς Ἀγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου (Συγγραμματέως, Οἰκ. Πατριαρχεῖον), Ἑλλογ. καθ. Δρ. Rade Kisić (Πατριαρχεῖον Σερβίας), Αἰδεσιμολ. Πρεσβ. Δρ. Cosmin Pricor (Πατριαρχεῖον Ρουμανίας), Αἰδεσιμολ. Πρωτ. καθ. Δρ. Γεωργίου Zviadadze (Πατριαρχεῖον Γεωργίας), Αἰδεσιμολ. Πρωτ. Στεφάνου Χρυσάνθου (Ἐκκλησία τῆς Κύπρου), Σεβ. Μητρ. Περιστερίου καθ. κ. Γρηγορίου, (Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος) καί τοῦ συμβούλου Αἰδεσιμολ. Πρωτ. Δρ. Δημητρίου Μπαθρέλλου (Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος), Ἑλλογιμ. καθ. Δρ. Nathan Horpe (Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας), Αἰδεσιμολ. Πρεσβ. Δρ. Václav Ježek (Ἐκκλησία Τσεχίας καί Σλοβακίας).

Ἡ Παγκόσμιος Λουθηρανική Ὁμοσπονδία ἐξεπροσωπήθη ὑπό τῶν: Ἐπισκόπου Dr. Dr.h.c. Johann Schneider (Συμπροέδρου), Rev. Prof. Dr. Dirk G. Lange (Συγγραμματέως, LWF Geneva), Rev. Prof. Dr. Stephanie Dietrich (Church of Norway), Rev. Dr. Lalissa D. Gemechis (Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus), Dr. Maria Munkholt Christensen (Evangelical Lutheran Church of Denmark), Rev. Prof. Dr. Stefan Tobler (Evangelical Church of Augsburg Confession in Romania), Rev. Asst. Prof. Dr. Heta Hurskainen (Evangelical Lutheran Church in Finland), Prof. Dr. Kenneth Appold (Evangelical Lutheran Church of America), Rev. Prof. Dr. Jennifer Wasmuth, Consultant (Evangelical Lutheran Church of Hanover, Germany), Rev. Prof. Dr. Risto Saarinen, Consultant (Evangelical Lutheran Church in Finland).

Κατά τήν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν ἐπαρουσιάσθησαν αἱ ἀκόλουθαι εἰσηγήσεις: Σεβ. Μητρ. Κρήνης Κύριλλος: «Τό Ἅγιον Πνεῦμα εἰς τήν Δημιουργίαν. Οἰκολογικά Ἐπιπτώσεις», Prof. Dr. Heta Hurskainen: «Τό Ἅγιον Πνεῦμα, ἡ Ἐκκλησία καί ὁ

Κόσμος εἰς τό Σύμβολον Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως: Δημιουργία (Φύσις καί Οἰκολογία)», Prof. Dr. Kenneth Appold: «Τό Ἅγιον Πνεῦμα εἰς τόν Κόσμον, μέ βάσιν τό β' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου Πίστεως τῆς Νικαίας», καθ. Δρ. Nathan Horpe: «Τό Ἅγιον Πνεῦμα καί ὁ ἄνθρωπος ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας», Πρωτ. Δρ. Δημήτριος Μπαθρέλλος: «Τό Ἅγιον Πνεῦμα, ἡ Λειτουργία καί ἡ Ἐκκλησία. Ἡ Πνευματολογία τῆς Ὁρθοδόξου Θείας Λειτουργίας καί αἱ Ἐκκλησιολογικά ἐπιπτώσεις αὐτῆς», Rev. Prof. Dr. Dirk G. Lange: «Τό Ἅγιον Πνεῦμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καί ἡ θέσις τῆς Ἐπικλήσεως: Λουθηρανική Προσέγγισις», Rev. Prof. Dr. Jennifer Wasmuth: «To Filioque εἰς τήν λουθηρανικήν παράδοσιν ὑπό τό φῶς τῆς προσφάτου ἱστορικῆς, συστηματοθεολογικῆς καί οἰκουμενικῆς συζητήσεως» καί ἀνεγνώσθη ὑπό τοῦ Διακ. Οἰκουμενίου Ἀμανατίδου εἰσήγησις τοῦ Ἀρχιμ. Δρ. Ἀγαθαγγέλου Σίσκου: «Τό θεολογικόν πρόβλημα τοῦ Filioque. Ὁρθόδοξος προσέγγισις».

Αἱ συζητήσεις ἐπὶ τῶν εἰσηγήσεων κατέληξαν εἰς τήν παρουσίᾳ κοινοῦ κειμένου μελέτης περί Ἁγίου Πνεύματος καί Δημιουργίας (οἰκολογικοὶ προβληματισμοί), Ἁγίου Πνεύματος ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας καί Ἁγίου Πνεύματος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καί τῇ Θ.Λειτουργίᾳ. Ἐδόθη ἔμφασις εἰς τήν κεντρικὴν θέσιν τῆς Ἐπικλήσεως εἰς τήν Θεολογίαν καί Λειτουργίαν ἀμφοτέρων τῶν παραδόσεων καί ἀπεφασίσθη ἡ περαιτέρω μελέτη αὐτῆς. Ζωντανή ὑπῆρξεν καί ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Filioque, κατὰ τήν ὁποίαν ἐσημειώθησαν αἱ διαφορετικαὶ θεολογικαὶ προσεγγίσεις, αἱ λειτουργικαὶ συνέπειες καί πιθαναὶ συγκλίσεις ἐπ' αὐτοῦ. Προετάθη ἡ περαιτέρω μελέτη τοῦ θέματος ὑπό τό πρίσμα καί τῶν ποιμαντικῶν ἐπιπτώσεων αὐτοῦ καί ἡ συμπερίληψις αὐτοῦ εἰς τήν θεματικὴν τῆς ἐπομένης Προπαρασκευαστικῆς Συναντήσεως.

Αἱ ἐργασίαι τῆς Συναντήσεως ἤρχισαν μέ προσευχήν, τήν ὁποίαν ἀπηύθυνεν ὁ Σεβ. Μητρ. Κρήνης Κύριλλος καί ὁλοκληρώθησαν μέ προσευχήν ὑπό τοῦ Ἐπισκόπου Johann Schneider. Τήν Κυριακὴν, 30ὴν Ἀπριλίου τὰ μέλη τοῦ Διαλόγου παρηκολούθησαν τήν «Λειτουργίαν τοῦ Λόγου» εἰς τόν Ναόν τῆς Schlosskirche. Ἐν συνεχείᾳ περιηγήθησαν εἰς τήν πόλιν καί ἐπεσκέφθησαν τόν κεντρικόν Ναόν τῆς πόλεως, ὅπου ἐκήρυττεν ὁ Μαρτίνος Λούθηρος, τό πάλαι Πανεπιστήμιον τῆς Βιττεμβέργης καί τὰς οἰκίας Λουθήρου καί Φιλίππου Μελάγχθωνος. Τήν Πέμπτη 4ην Μαΐου, οἱ συμμετέχοντες ἔσχον τήν δυνατότητα ξεναγήσεως εἰς τόν Καθεδρικόν Ναόν τοῦ Naumburg καί εἰς τό ἀρχεῖον αὐτοῦ, ὅπου καί παρηκολούθησαν τήν τελετὴν Λουθηρανικῆς Θείας Λειτουργίας.

Τό ἑσπέρας τῆς Πέμπτης 4ης Μαΐου ἐπραγματοποιήθη ἑόρτιος δεξίωσις ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 40 καί πλέον χρόνων ἀπὸ τήν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διεθνοῦς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου μεταξὺ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί Παγκοσμίου Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας. Ἀνεγνώσθησαν μήνυμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ

Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου καί τῆς Γενικῆς Γραμματέως τῆς Παγκοσμίου Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας Dr. Anne Burghardt. Ὁ Σεβ. Μητρ. Κρήνης κ. Κύριλλος ἐξέφρασεν τήν εὐγνωμοσύνην καί τήν ἐλπίδαν αὐτοῦ διά τήν συνέχειαν τοῦ ἔργου τοῦ Διαλόγου καί ὁ Ἐπίσκοπος Johann Schneider ἐσημείωσεν τό ἀνοικτόν πνεῦμα τῶν συνομιλιῶν.

Ἡ Ἐπιτροπή ἐξέφρασεν τήν βαθεῖαν ἐκτίμησιν καί εὐγνωμοσύνην αὐτῆς τόσον πρός τήν Παγκόσμιον Λουθηρανικήν Ὁμοσπονδίαν καί ἰδιατέρως πρός τόν Ἐπίσκοπον Johann Schneider καί τήν Εὐαγγελικήν Ἐκκλησίαν ἐν Κεντρικῇ Γερμανίᾳ διά τήν γενναιόδωρον φιλοξενίαν αὐτῶν, ὅσον καί πρός τόν διευθυντήν τοῦ «Colleg Wittenberg» Christian Eggert καί τό λοιπόν προσωπικόν.

Ἡ Ἐπιτροπή ἀπεφάσισεν ὅτι ἡ 3η Προπαρασκευαστική Συνάντησις θά πραγματοποιηθῇ μεταξύ 16ης καί 19ης Νοεμβρίου 2023 εἰς τό Ταλλίν τῆς Ἑσθονίας ὑπό τήν φιλοξενίαν τῆς Παγκοσμίου Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας.

Βιττεμβέργη, 5 Μαΐου 2023